

Datum
2021-01-13Diarienummer
KS-2020/520.119Handläggare
Maria Sundblad
Maria.Sundblad@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Digitalisering utan digitalt utanförskap – svar på motion väckt av Niklas Bougt (V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Med hänvisning till kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande, daterat den 13 januari 2021, anses den första att-satsen i motionen, att kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en plan för att möta upp det digitala utanförskapet i kommunen med den digitala utvecklingen i kommunen, besvarad.
2. Den andra att-satsen i motionen, att kultur- och fritidsnämnden i samarbete med lämpliga verksamheter får i uppdrag att med hjälp av biblioteken genomföra utbildningar på kommunens särskilda boenden kring digitala verktyg, avslås.

Sammanfattning

Niklas Bougt (V) har den 23 mars 2020 inkommit med en motion med rubriken Digitalisering utan digitalt utanförskap.

Motionären framhåller att det i kommunen pågår mycket arbete med att centralisera och digitalisera många tjänster, men det finns grupper som riskerar att lämnas utanför samhället när allt mer digitaliseras. Det är fortsatt viktigt att inte glömma de som är i digitalt utanförskap.

Motionen har remitterats till kultur- och fritidsnämnden, socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden för synpunkter. Inom kommunstyrelsens förvaltning har yttranden inhämtats från Huddinges pensionärsråd och Huddinges funktionshinderråd.

Inom kommunen finns såväl kunskap som insikt om behovet att tillhandahålla stöd för de som lever i digitalt utanförskap. Detta blir än mer relevant i och med att allt fler kommunala tjänster digitaliseras.

Huddinge kommun har i november i år antagit en ny digitaliseringsstrategi som gäller för åren 2021–2025. Avsnittet ”Ett Huddinge där digitalisering är till för alla” anger uttryckligen inriktningen för hur kommunen ska arbeta strategiskt med att erbjuda likvärdig service till alla användare, inklusive de som lever i digitalt

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 HuddingeBesök
Kommunalvägen 28

Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

Datum
2021-01-13Diarienummer
KS-2020/520.119

utanförskap. Realisering och konkretisering av digitaliseringsstrategin kommer vara nödvändig för att förverkliga och omsätta ovan punkter i konkreta insatser. I det arbetet behövs förvaltningsövergripande samverkan och kommungemensamma insatser.

Redan idag görs flera och omfattande insatser för att höja kompetensen för de som är i behov av stöd. Samtliga verksamheter inom kommunen har på ett eller annat sätt kontakt med personer som lever i digitalt utanförskap, där stöd och anpassningar erbjuds utifrån behov.

Med hänvisningen till vad som angetts ovan föreslår kommunstyrelsens förvaltning att den första att-satsen i motionen ska anses besvarad. Den andra att-satsen i motionen föreslås avslås.

Beskrivning av ärendet

Niklas Bougt (V) har den 23 mars 2020 inkommit med en motion med rubriken Digitalisering utan digitalt utanförskap (bilaga 1).

Motionären framhåller att det i kommunen pågår mycket arbete med att centralisera och digitalisera många tjänster, men det finns grupper som riskerar att lämnas utanför samhället när allt mer digitaliseras. Det är fortsatt viktigt att inte glömma de som är i digitalt utanförskap.

Motionären yrkar

- att kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en plan för att möta upp det digitala utanförskapet i kommunen med den digitala utvecklingen i kommunen.
- att kultur- och fritidsnämnden i samarbete med lämpliga verksamheter får i uppdrag att med hjälp av biblioteken genomföra utbildningar på kommunens särskilda boenden kring digitala verktyg.

Digitalt utanförskap

I en rapport framtagen av Internetstiftelsen år 2019 framkom att 10% av befolkningen lever i digitalt utanförskap.¹ Där anges att ” Alla använder inte internet dagligen. Tillsammans med de som aldrig använder internet utgör de drygt 1 miljon av vår befolkning 12 år eller äldre.” Det är signifikant fler som bor på landsbygden (11%) än i stan (7%) som inte använder internet dagligen.

Det är ofta personer med funktionsvariationer, personer som inte har svenska som modersmål och äldre/seniorer som är de som är i störst behov av stöd.

I delbetänkande från Digitaliseringskommissionen, ”Gör Sverige i framtiden – digital kompetens” rekommenderas kommunerna vidta åtgärder för att stärka den digitala kompetensen för alla.² En digital kompetens som dessutom är ett

¹ Svenskarna och internet: <https://svenskarnaochinternet.se/app/uploads/2019/10/svenskarna-och-internet-2019-a4.pdf>

² <https://www.regeringen.se/49bbaa/contentassets/e0acd9a7659d4c138c6666d2d5e21605/gor-sverige-i-framtiden--digital-kompetens-sou-201528>

fokusområde både i den nationella och i den regionala agendan för digitaliseringsarbetet.

Ärendets beredning

Motionen har remitterats till kultur- och fritidsnämnden, socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden för synpunkter (bilagor 2–4). Inom kommunstyrelsens förvaltning har yttranden inhämtats från Huddinges pensionärsråd och Huddinges funktionshinderråd (bilagor 5–6).

Förvaltningens synpunkter

Inom kommunen finns såväl kunskap som insikt om behovet att tillhandahålla stöd för de som lever i digitalt utanförskap. Detta blir än mer relevant i och med att allt fler kommunala tjänster digitaliseras.

Skälen till att någon lever i digitalt utanförskap kan vara skilda, och det är därför viktigt att stöd tillhandahålls och anpassas för att öka den digitala kompetensen. Samtidigt är det viktigt att även inse att det finns grupper som har sämre förutsättningar att tillgodogöra sig vissa digitala verktyg och tjänster. I dessa fall behöver kommunen säkerställa att även dessa personer får fullgod och likvärdig service som de som inte lever i digitalt utanförskap.

Huddinge kommun har i november i år antagit en ny digitaliseringsstrategi som gäller för åren 2021–2025³. Strategin innehåller ett helt avsnitt tillägnad frågeställningen som lyfts i denna motion. Avsnittet ”Ett Huddinge där digitalisering är till för alla” anger uttryckligen inriktningen för hur kommunen ska arbeta strategiskt med att erbjuda likvärdig service till alla användare, inklusive de som lever i digitalt utanförskap. I strategin anges att *”Det kommunala uppdraget innebär att erbjuda samma service till alla våra användare inklusive de som lever i ett digitalt utanförskap.”* Det förutsätter att erbjuda:

- tillgång till digitala enheter och internet till de som inte har det privat
- möjlighet att lära sig att använda teknik och mjukvara utifrån sina egna behov för de som inte har kunskap om digitala verktyg

Realisering och konkretisering av den inriktning som anges i digitaliseringsstrategin kommer vara nödvändig för att förverkliga och omsätta ovan punkter i konkreta insatser. I det arbetet behövs förvaltningsövergripande samverkan och kommungemensamma insatser.

Utöver detta vill förvaltningen framhålla att det redan idag görs flera och omfattande insatser för att höja kompetensen för de som är i behov av stöd. Samtliga verksamheter inom kommunen har på ett eller annat sätt kontakt med personer som lever i digitalt utanförskap, där stöd och anpassningar erbjuds utifrån behov.

Redan idag ingår det i kommunens arbetssätt att alla framtagna tjänster ska kunna användas av alla. Vidare eftersträvas att kommunens tjänster ska vara tillgängliga

³ Digitaliseringsstrategi för Huddinge kommun 2021–2025 (KF 2020-11-02, § 14).

Datum
2021-01-13Diarienummer
KS-2020/520.119

och användbara för personer med funktionsnedsättningar och personer som inte har tillräckliga kunskaper i svenska språket.

Kultur- och fritidsförvaltningen erbjuder idag, genom folkbiblioteken i samverkan med civilsamhället, stöd, vägledning och ett rikt kursutbud. Samtidigt upplevs att behovet av tekniska förutsättningar, stöd och vägledning är långt ifrån mättat. Detta tas i beaktande då framtida verksamhet och lokaler planeras.

Servicecenter tar dagligen emot besökare som behöver vägledning, stöttning och hjälp med digitala processer eller lån av dator för att komma åt digitala verktyg/tjänster.

Inom socialförvaltningens olika verksamheter genomförs åtgärder för att öka den digitala mognaden och kunskapen hos medarbetare, brukare och klienter. Digitala lösningar har bidragit till ökad flexibilitet och tillgänglighet. Vid behov anpassar verksamheterna sitt arbetssätt för att säkerställa att alla som har behov får tillgång till kommunens välfärdstjänster.

Den som har en beviljad insats och som saknar digitala färdigheter och/eller tillgång får stöd av verksamhetens medarbetare i att hantera digitala verktyg och därmed öka den digitala kompetensen. För de som inte har möjlighet eller vill använda digitala lösningar görs anpassade lösningar.

För att minska det digitala utanförskapet hos äldre personer genomför kommunens frivilligsamordnare aktiviteter för att öka de digitala färdigheterna hos äldre personer. Genom ökad digital mognad kan äldre ha digitala kontakter och ta del av digital service.

Med hänvisning till att flera åtgärder vidtagits ser förvaltningen, i likhet med vård- och omsorgsnämnden, i dagsläget inget behov av att genomföra ytterligare utbildningsinsatser på kommunens särskilda boenden.

Med hänvisning till vad som angetts ovan föreslår kommunstyrelsens förvaltning att den första att-satsen i motionen ska anses besvarad. Den andra att-satsen i motionen föreslås avslås.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslaget till beslut innebär inte några ekonomiska eller juridiska konsekvenser.

Camilla Broo
KommundirektörPatrik Forshage
Biträdande kommundirektör

Bilagor

- Bilaga 1. Motion väckt av Niklas Bougt (V) - Digitalisering utan digitalt utanförskap
- Bilaga 2. Remissvar – Kultur- och fritidsnämnden
- Bilaga 3. Remissvar – Socialnämnden

Datum
2021-01-13

Diarienummer
KS-2020/520.119

- Bilaga 4. Remissvar – Vård- och omsorgsnämnden
- Bilaga 5. Remissvar – Huddinges råd för funktionshinderfrågor
- Bilaga 6. Remissvar – Huddinges pensionärsråd

Beslutet ska skickas till

Remissinstanserna